

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2020: tilinpäätöksen raportointi

Toimiala: Hyvinvointitoimiala

Palvelualue: Terveyspalvelut

1 Taloudelliset tavoitteet

1.1 Määrärahat

1.000 €	TP 2019	TAM 2020	TP 2020
Tulot	-20 151	-18 933	-17 884
Menot	121 320	128 995	126 338
Netto	101 169	110 062	108 455
Muutos-%	+4,6%	8,8 %	-1,5 %

2 Resurssien käyttö

2.1 Työvoiman käyttö

	TP 2019	TAM 2020	TP 2021
Htv	1277,0	1279	1360,3
Palkat ja palkkiot	54 768 128	58 242 425	57 959 603
Sijaistus %	64,8	60 %	62,5%
Sairauspoissaolo%	4,1	4 %	4,9%

3 Tunnusluvut

3.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2018	TOT 2019	TA 2020	TOT 2020
Terveysasemat					
Vuosikustannukset/asiakas	T/T	240 (234)	262	236	245
Sähköinen asiointi	K/T	14 968	18 738 as	40 000	29 118
Paljon palveluita käyttävät (vuosittaisia lääkäri-käyntejä 8 tai enemmän), lkm	V, T/T	..	1800 as		6413 as.
Hoitaja- ja lääkärikäynnit yhteensä /hoitaja- ja lääkäri työvoima	V, T/T	..	251 776		210 405
Puhelujen lukumäärä	V, T/T	..	296 540	300 000	313 457
Peittävyys:					
• koko väestö	S/P	40,7 %	39,0 %	42 %	36 %
• 65 vuotta täyttäneet	S/P	73,3 %	72,7 %	74 %	68 %
• peittävyys terveysasemat + EPLL/vuosi	S/P	..	..	-	-
• peittävyys terveysasemat, viimeiset 3 vuotta	S/P	..	64,2 %	-	64,4 %
Suun terveydenhuolto					
Asiakkaat	V	60 821	63 503	64 000	56 446
Käynnit (kum):					
• Ostopalvelu	K/T		0	0	0
• Opetushammashoito	K/T	23 791	22 517	20 000	16 216
• Erikoishammashoito	K/T	19 593	20 283	14 000	15 457
• Perushammashoito:	K/T	129 636	135 769	131 000	105 456
o hammaslääkäri	K/T	84 894	86 258	77 500	69 768
o suuhygienisti	K/T	36 482	40 625	44 500	28 487
o hammashoitaja	K/T	8 186	8 886	9 000	6 647
• Kiireellinen hoito	K/T	27 812	28 072	27 000	27 339
• Alueellinen päivystys	K/T	1 378	1 519	1600	1 109
Vastaanottokäyntien määrä /työvoima	K/T	..	..	-	
Peittävyys:					
• koko väestö	S/P	31,7%	32,4 %	32%	29%
• 75 vuotta täyttäneet	S/P	24,9%	26,8 %	24 %	22,9%

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2018	TOT 2019	TA 2020	
Kiireettömään hoitoon pääsy	S/P	96 vrk	106 vrk	<4kk	179 vrk
Jatkohoitoaika (T3J), mediaani	S/P	96 vrk	106 vrk	<4kk (sama kuin T3)	92 vrk
Polikliiniset palvelut					
Poliklinikoiden avohoitokäynnit (kum):					
• Silmätautien pkl	K/T	8 116	9 453	10 640**	10 345**
• Korva-, nenä- ja kurkkutautien pkl	K/T	7 657	8 251	10 400**	7 256**
• Lasten ja nuorten pkl	K/T	14 923	14 552	20 800**	15 851**
• Lastenneurologian pkl	K/T	14 452	5 093*	5 600*	4 780*
* seurantatapa on muuttunut aiemmista vuosista					
** THL:n ohjeistama hilmotilastointi muuttunut 1.6.2019 silmäpkl, korvapkl, LNP					
Lääkinnällinen kuntoutus:					
Asiakkaat	V	26 231	26 592	26 700	25 809
Palvelutapahtumat (à 45min, kum):	K/T	181 298	190 323	191 000	161 869
• Toimintaterapia	K/T	21 084	21 866	23 000	21 715
• Puheterapia	K/T	15 048	16 520	16 550	12 661
• Asiantuntijatyö	K/T	11 139	13 702	13 700	14 114
• Fysioterapia	K/T	114 077	116 520	119 500	97 868
• Fysiatria	K/T	1 917	2 118	***	***
*** (fysiatrian lääkärihoito-toiminta vuokrattu VSSHP:lle)					
Kotiin vietävien palvelutapahtumien osuus (ei sisällä tk-lääkärin lähettämiä)	K/T	21%	22,9 %	23 %	5 %
				pohjaluku käytössä	
Poliklinikat:					
• Hoidon tarpeen arviointi <3 vk	S/P	toteutunut	< 3 vko	< 3vk	<3vk
• Hoidon aloitus <6 kk	S/P	toteutunut	< 6 kk	< 6kk	<6kk*
Lääkinnällinen kuntoutus/fysiatria:					
• Hoidon tarpeen arviointi <3 vk	S/P	toteutunut	< 3 vk	***	***
• Hoidon aloitus <3 kk	S/P	toteutunut	< 3 kk	***	***
Lääkinnällinen kuntoutus/puheterapia:					
• Hoidon tarpeen arviointi <3 vk	S/P	toteutunut	< 3vk	< 3 vk	< 3 vk
• Hoidon aloitus <6 kk	S/P	toteutunut	< 6 kk	< 6 kk	< 6 kk
*Poikkeuksena Silmätautien kuvantamistutkimukset ja Korvatautien kuuloonhuolto					

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2018	TOT 2019	TA 2020	
Sairaalapalvelut					
Akuuttihoidon osastoryhmä:					
• Akuuttiosastohoito					
○ päätyneet hoitajaksot	K/T	3757	3462	3800	3097
○ hoitajaksoiden pituus ka	T/T	9,78	10,6	< 10	10,31
• Geriatrinen arviointiyksikkö					
○ päätyneet hoitajaksot	K/T	858	749	850	646
○ hoitajaksoiden pituus ka	T/T	7,49	8,16	< 7	8,5
• Sisätautien poliklinikkakäynti	K/T	27 093	24 171	24000	24900
• Kotisairaalakäynti	K/T	10512	10347	10500	13117
• Gastroenterologian poliklinikkakäynti	K/T	5774	4257	5000	4 656
• Geriatrinen poliklinikkakäynti	K/T				
○ käynnit	K/T	3223	3 473	3300	6320
○ omaan asumispaikkaan lähetetyt %-osuus	K/T L/V	48%	55,5 %	50 %	49,7 %
• Geriatrinen muistipoliklinikka					
○ käynnit (sis. käynnin korvaavat puhelut)	K/T		1209	950	1586
• Palliatiivinen hoito osasto 4 D					
○ päätyneet hoitajaksot	K/T	78	117	120	162
• Palliatiivinen osastohoito Karinakoti/Moikoinen	K/T				
○ päätyneet hoitajaksot			..	..	138
○ hoitajaksoiden pituus (ka)			..	..	29,23
• Kotisaattohoitoa tukeva osasto (nimimuutos)	K/T		..	540	560
○ päätyneet hoitajaksot			..	< 14	9,63
○ hoitajaksoiden pituus (ka)					
• Kotisaattohoito	K/T				
○ Potilasmäärä			..	..	141 (poikkil.)
○ Käynnit			..	..	9 351
○ Kotikuolemat			..	..	66
• 75-vuotisneuvola			..	..	
○ Käynnit (asiakasta)					2 341 (823)
Kuntouttavan hoidon osastoryhmä:					
• Kuntouttava osastohoito					

○ päättyneet hoitojaksot ○ hoitojaksojen pituus ka	K/T T/T	1747 30,01	1 656 29,67	1750 30	1 696 28,3
• Muistikuntoutusosastoahoito ○ päättyneet hoitojaksot ○ hoitojaksojen pituus ka	K/T T/T	64 49,16	60 57,75	70 < 40	18 60,5
• Kaskenlinnan kuntoutuskeskus päättyneet hoitojaksot	K/T	274	284	300	341
Sairaalahoidosta valmiiden sairaalaosastolla olevien potilaiden keskimääräinen määrä pitkäaikais-hoidon jonossa poikkileikkaustilanteessa	K/T	24	16	< 10	12
Hoido- ja palvelutakuun toteutuminen: • Hoidon tarpeen arviointi • Hoidon aloitus	S/P S/P	<3 vkoa < 6 kk (paitsi osa sydäntutkimuksista)	< 3 vkoa < 6 kk paitsi osa sydän ja maha-suolikanavan tutkimuksista	< 3 vkoa < 6 kk	< 3 vkoa < 6 kk paitsi os sydäntutkimuksista
Lääkehuollon toimitusvarmuus ja –nopeus (%-osuus sisätautisairaalan tilauksista, jotka toimitetaan kokonaan samana päivänä tai viimeistään kolmantena arkipäivänä)	S/P	75/95%	82/97 %	75/95 %	85/99 %
Koko palvelualueen yhteiset:					
Asiakastytyväisyyskyselyt: • kouluarvosana (ka) asteikko 1-10 • palvelun arviointi (ka) asteikko 1-5	L/V L/V	9,0 4,6	9,1 4,6	9,1 4,5	

Palvelualuejohtajan nostot/yhteenveto tilinpäätöksestä:

Terveyspalveluiden vuoden 2020 korjattu talousarvio ylittyi 2,8 M€:lla (+2,5%). Vuoden 2019 tilinpäätökseen eroa syntyi 11,7 M€ (+11,6%). VSSHP:n Covid-testauksista aiheutuneiden kustannusten hyvityksen (4,4 M€) jälkeen tilinpäätös alitti korjatun talousarvion 1,6 M€:lla (-1,5%); eroa vuoden 2019 tilinpäätökseen oli 7,3 M€ (+7,2 %). Toimintatuotot toteutuivat 1,0 M€ määrärahamuutoksilla korjattua talousarviota pienempinä (-5,5%), mikä johtui koronapandemian aiheuttamasta asiakasmaksutuottojen vähene- misestä käyntien määrän vähennyttä. Toimintakulut toteutuivat 2,7 M€ (-2,1%) määrärahamuutoksilla korjattua talousarviota pienempinä. Toimintakuluissa on mukana Covidista aiheutuneita kustannuksia yli 3 M€. Koronan jäljittämiseen ja hoitoon jouduttiin suuntaamaan merkittävä määrä henkilöstöä, mikä näkyy sijaisten ja tilapäisen työvoiman palkkakustannuksissa sekä erilliskorvausten määrässä. Myös laboratoriokustannukset lisääntyivät merkittävästi koronanäytteenotosta johtuen.

Koronapandemian hoito, suojautumistoimet ja muu varautuminen vaikuttivat merkittävästi terveyspalveluiden toimintoihin lähes koko vuoden 2020 ajan. Kiireetöntä hoitoa jouduttiin vähentämään merkittävästi koko kevään 2020 ajan, ja syksyllä ns. hoitovelka näkyi lisääntyneinä yhteydenottoina ja hoidon tarpeena. Samalla sähköinen asiointi lisääntyi, mikä on tavoiteltava toimintamalli myös jatkossa. Terveysasemien infektiovastaanotto on vähentänyt kiireettömän hoidon tarjontaa erityisesti Mäntymäen isolla terveysasemalla. Terveysasemien asiakaskohtaiset kustannukset pienenevät vuoteen 2019 verrattuna, mutta vuodet eivät ole täysin vertailukelpoisia. Keväinen toimintojen alasa- ajo näkyi lähes kaikkien vastaanottokäyntien määrissä: niin terveysasemilla, suun terveydenhuollossa kuin poliklinikoilla käyntimäärät olivat pääsääntöisesti aiempaa vähäi- sempiä samoin kuin akuuttiosastojen hoitajaksojen määrät olivat aiempaa pienempiä. Sairaalan toiminnassa koronaepidemia näkyi paitsi yleisenä varautumisena ja infektio- osaston toiminnan käynnistymisenä, myös henkilöstön sairauspoissaolojen lisääntymisenä altistustilanteissa sekä välillisinä vaikutuksina jatkohoitopaikkojen saatavuuden heikennyttä syksyllä. Geriatrisen poliklinikan ja kotisairaalan käyttö lisääntyivät vuoden 2020 aikana. Perustyön lisäksi geriatrisen poliklinikan henkilöstö kävi asumispalvelu- yksiköissä ottamassa covid-näytteitä. Kotisairaalan käytön lisääntyminen puolestaan on tavoitteen mukaista toimintaa.